

Патријарх српски Порфирије: Светосавска беседа

Свети Сава је рекао: „Чеда моја богољубљена, ми који смо примили од Господа бесмртну веру, толики дар – да не умremo никада, (...) дужни смо да творимо свагда бесмртна дела у Христу.“

Ово нам је, као бесцен благо, на Великом црквено-народном Сабору у Жичи, оставио у аманет наш Свети отац Сава, знајући да ће небо и земља проћи, а да истина и испуњење вере остаје у векове. Непогрешиво уверен да је човеку могуће нешто трајно остварити само вером, Светитељ је, као јеванђелски мудри човек, који своју кућу зида на Стени, а не на песку (Мт 7, 24-25), најпре утврдио Цркву у свом народу као живо огњиште вере. Отуд је ово духовно неимарство Светог Саве по лепоти и вредности узвишеније и лепше од сваког другог градитељства, јер је Светитељ, попут апостола, обликовао срца свог народа овом спасоносном вером која и „горе помера“, а на таквој вери је градио унутар свога народа, али и мостове ка другима.

Кроз историју човечанства, царства су долазила и пролазила, завојевачи надирали и нетрагом нестајали, али само је Светосавска Црква Христова за све то време достојанствено и одважно сведочила своје неодступно следовање непоткупљивим идеалима Неба, остајући притом на свим овоземаљским голготама уз род Немањин и Савин, неуморно га тешећи и крепећи да издржи и сачека зору сопственог васкрсења.

И како онда разумети време у којем данас живимо и како превазићи

искушења којима је наше поколење изложено? Свакодневно смо заплускивани информацијама о томе да је читаво човечанство преплављено разним и дубоким кризама у свим сферама живота. Сведоци смо неразумевања, подела и поларизација на свим нивоима међуљудских односа: у породици, у браку, унутар радних колектива и тако даље и тако редом све до великих светских глобалних поедла. Све ове поделе су рефлексije наших унутрашњих располажућности између оног што јесмо и оног што неприродно и узалудно покушавамо да будемо. У наше доба, невоље додатно продубљује глобална здравствена пошаст која је читаво човечанство суновратила у амбис неизвесности, још дубље отуђености и страха.

У човековим унутрашњим просторима, која нису испуњена вером, расту недоумице, увећавају се страхови, бујају слабости. Тако живот у заједници постаје кошмар. Због тога, човек без аутентичног искуства ове Савине вере лако би дошао до језивог закључка: ништа нема смисла или други, мој ближњи, јесте моја претња, моја претња, мој пакао.

У времену девалвације непролазних, аутентичних вредности, човеку је вера потребнија него икада. Вера у то да смо ми чеда Неба, а не само пород земљин; да се свако од људи с разлогом обрео на овом успутном боравишту које називамо земљом. У таквом резонувању човек усељава у своје срце веру да за њега, његовог ближњег и сваког човека постоји план, промисао и дубоки смисао. У потрошачком и времену нарцисоидности, када је све доминантно усмерено ка забору Христа као Хлеба живота, потребно је опомињати се Господњих речи: „Не живи човек о самом хлебу, но о свакој речи која излази из уста Божјих” (Мт 4, 4). То је Савина вера. То је Савин систем вредности.

Светитељ нас подсећа да се старамо о својим ближњима јер су нам Богом дати да се не бисмо изгубили у самоћи или утопили у смртоносном мору егоизма. Савина вера исцељује душу, јача вољу, пружа храброст и снагу да срцем загрлимо ближње и никад да не упиремо прстом тражећи у њима „кривце”; да у односу са нашим комшијама, ма којој вери и народу припадали негујемо искрено пријатељство које неће моћи да угрозе испади појединаца било које стране, да батина и песница ни по коју цену не изражавају међуљудске односе у нашој средини, да разумемо да смо сви једни другима потребни.

Зато је наш категорички императив, молба и благослов: Ближњи је мој рај! Наш истински ближњи је најпре Бог, и сваки други човек као жива икона Његова. Искуство вере у Христа, светосавске вере, неутралише поделе,

раздоре, искључивости које су посебна пошаст савременог доба и које не мимоилазе ни наше народно биће. Искуство вере изграђује поврење као прави аутентични стваралачки простор.

Велики апостол народа Павле, на кога се по свему угледао и равноапостолни Светитељ и отац наш Сава, поучава хришћане: „Вером ходимо, а не гледањем“ (2 Кор 5, 7). Зато, духовна децо, гледајте вером у Христа, вером ходите, чеда Светог Саве! Вером, која премешта и горе, а камоли привремене препреке; вером, која неравнине и стазе живота поравнава; вером, која жалости и невоље у радости и вечне победе премеће.

Вера извор свакога блага Светог Саве. Срећан и благословен данашњи празник свима и посебно срећна и благословена школска слава Свети Сава.
